

УДК 378.14:373.211.24

Ольга Шадюк

Рівненський державний гуманітарний університет

ORCID ID 0000-0001-6120-7759

DOI 10.24139/2312-5993/2020.09/260-269

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СПІВПРАЦІ З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ

У статті розкрита актуальна на сьогодні проблема професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до співпраці з родинами вихованців. Подається теоретичний аналіз актуальних досліджень науковців із проблеми та розглянуті основні положення професійної підготовки фахівців дошкільної освіти. Особлива увага приділяється важливим питанням у сфері підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» у ЗВО. У статті подано зміст дисципліни «Теорія та методика співпраці з родинами» для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта», а також наведено приклади завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: підготовка, майбутній вихователь, здобувач вищої освіти, співпраця, родина вихованців.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується як період трансформаційних процесів, що зумовлений пошуком власного шляху розвитку та зміни цінностей. Україна як незалежна держава, що не так давно стала на самостійний шлях формування нових соціально-економічних, політичних, духовних орієнтирів, свої ідеї, мрії та сподівання значною мірою пов'язує з молоддю. Молодь виступає активною силою політичних змін і, залежно від того, які цінності вона вносить у ці зміни, яку культуру впроваджує, багато в чому буде залежати майбутнє суспільства, його культура, напрям трансформації.

На сучасному етапі розбудови української держави педагогічна діяльність належить до найбільш значущих професій за складністю й відповідальністю. Педагог має сформувати в наймолодших поколінь ціннісні координати життєдіяльності, а в часи кардинальних економічних, політичних та соціальних змін, для яких, поряд із позитивними тенденціями, характерні ціннісний шок, втрата ціннісних орієнтирів, проблема набуває особливої ваги. Велика відповідальність покладається на вихователя закладу дошкільної освіти, адже він закладає основи ціннісної картини світу в дітей. І саме з цим пов'язана потреба якісної підготовки педагога – майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти.

Слід зауважити, що сучасна дошкільна освіта потребує педагога, орієнтованого на гуманістичне спілкування, діалог та імпровізацію. Мова йде про потребу сьогодення в педагогові-фасилітаторові, який, на відміну

від консервативного педагога, відрізняється відкритістю у спілкуванні, прийняттям себе та інших, емпатійним розумінням, здатністю до саморозкриття, професійною розкутістю (*Керівник, майстер, творець: складові професійного успіху*, 2013, с. 69).

Аналіз актуальних досліджень. Вивченням професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти було присвячено багато наукових досліджень, зокрема: процес готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності та особливості організації професійно-педагогічної підготовки (Н. Абашкіна, О. Браславська, А. Грітченко, І. Зязюн, В. Коваль, О. Комар, В. Кузь, А. Ліненко, М. Мартинюк, Є. Починок, С. Сисоєва, С. Совгіра, Т. Танько, С. Ткачук, Г. Троцко, Л. Хомич, С. Шандарук, Т. Яцула та ін.); удосконалення змісту підготовки фахівців дошкільної освіти в умовах неперервної освіти (Л. Артемова, Г. Беленька, А. Богуш, Т. Жаровцева, А. Залізняк, Л. Зданевич, Н. Гавриш, Н. Голота, Г. Грама, Л. Загородня, Н. Денисенко, Є. Карпова, І. Княжева, І. Луценко, Н. Лисенко, І. Мардарова, М. Машовець, В. Нестеренко, Г. Підкурманна, Т. Поніманська, І. Рогальська та ін.).

Мета статті. Метою нашого наукового дослідження є теоретичний аналіз праць сучасних науковців щодо проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів, а зокрема їх підготовки до роботи з батьками.

Методи дослідження. Для досягнення мети дослідження й розв'язання поставлених завдань використовувався комплекс теоретичних методів: вивчення та аналіз вітчизняної й зарубіжної психолого-педагогічної літератури з проблеми професійної підготовки фахівців дошкільної освіти, а також усвідомлення та теоретичного обґрунтування змісту, методологічних засад професійно-педагогічної освіти та зокрема особливості роботи вихователя з батьками вихованців.

Виклад основного матеріалу. Процеси реформування та модернізації, які зараз відбуваються в системі вищої педагогічної освіти, об'єктивно спрямовані на її подальший прогресивний розвиток, забезпечення потреб суспільства та держави у кваліфікованих фахівцях, що передбачає відповідні зміни у професійно-педагогічній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Для вищої школи залишається актуальною проблема як професійного, так і особистісного розвитку здобувачів вищої освіти. Значущість цілісного вивчення професійно-особистісного розвитку очевидна: без особистості не може бути професіонала, а без професійного самоствердження – самовдосконаленої особистості.

Ми дотримуємося думки, що дошкільній освіті, на сучасному етапі її розвитку, потрібні фахівці дошкільного профілю нової формації з конкурентно придатним європейським чи світовим рівнем кваліфікації для досягнення єдиної мети – формування гармонійно розвиненої особистості. Зважаючи на це, виникає гостра увага до професійної підготовки майбутніх вихователів у сучасному освітньому просторі закладу вищої освіти.

Як зазначає І. Підлипняк, орієнтація українського суспільства на демократичні принципи, реорганізація системи дошкільної освіти (зміна співвідношення родинного і суспільного дошкільного виховання, обов'язкова дошкільна освіта, урізноманітнення її форм, багатоваріантність освітньо-виховних програм) зумовлюють необхідність змін і в системі підготовки фахівців дошкільної освіти. У сучасних умовах ключовим завданням підготовки спеціалістів цього напрямку у вищій школі є формування особистості професіонала, спроможного будувати власну професійну діяльність, ціннісно-сисловою основою якої є особистість дитини дошкільного віку (Підлипняк, 2013, с. 12).

Надзвичайно важливим на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти є те, що педагоги дошкільних закладів повинні підійшли до сучасних умов не із старими звичками, а вміли вийти з консервативної професійної колії, бо як неможливо відкрити старим ключем сучасний замок, так педагогові зі старими звичками неможливо відчинити двері у прийдешнє.

На думку Т. Піроженко, місія педагога полягає в тому, щоб допомогти розкрити повний потенціал вихованця і вивести його на дорогу творчості. Це стратегічний орієнтир на майбутнє. Педагог нової генерації має також уміти трансформувати негативні проблеми, настрої, прагнення дітей у позитивний рух (Піроженко, 2010, с. 11).

Аналізуючи дослідження Л. Зданевич, ми виокремили умови підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до професійної діяльності, а саме: організаційно-педагогічні умови (забезпечення сукупності цілеспрямованого навчально-виховного процесу (заходів впливу), що лежать в основі підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності); психолого-педагогічні умови (реалізація сукупності цілеспрямовано сконструйованих взаємозалежних і взаємообумовлених можливостей освітнього та матеріально-просторового середовища закладу вищої освіти, спрямованих на перетворення конкретних характеристик особистості майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти шляхом забезпечення взаємозв'язку всіх напрямів підготовки майбутніх вихователів (теоретичної, методичної, практичної);

дидактичні умови (цілеспрямований відбір, конструювання і використання елементів змісту, методів (прийому) (Зданевич, 2014, с. 215-216).

Варто зазначити, що поряд із високими моральними якостями, глибокими знаннями методики освітньої роботи в закладі дошкільної освіти і психологічних особливостей дітей дошкільного віку, сучасний вихователь закладу дошкільної освіти неодмінно повинен мати комплекс професійно важливих якостей, які визначають його педагогічну майстерність. Ці вимоги диктує специфіка професії вихователя та об'єкта його діяльності – особистості дошкільника.

В. Войтко до основних особистих якостей педагога відносить: здатність усе життя вчитися, самовдосконалюватися; постійну орієнтацію на виховну діяльність; привабливий зовнішній вигляд; володіння майстерністю «емоційного зараження» та психологічного магнетизму; порядність, скромність, гордість, чесність, принциповість, дбайливість, повага, гідність, благородство тощо; здатність до творчості (*Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу*, 2010, с.18).

Зазначені особистісні якості вихователя закладу дошкільної освіти необхідні також і для організації ефективної й результативної співпраці з батьками вихованців. Цей напрям роботи надзвичайно важливий і займає одне з пріоритетних місць у професійній діяльності вихователя.

Нами доведено, що українському суспільству, на сучасному етапі його розвитку, потрібні вихователі, які вміють пропонувати нові ідеї, які бездоганно володіють комунікативними навичками, які володіють високим рівнем психолого-педагогічної грамотності, що викликають захоплення в дітей, які стають авторитетом для батьків.

Вагомий внесок в обґрунтування проблеми професійної підготовки вихователів, зокрема в розробку питання підготовки майбутніх вихователів до роботи з батьками, зробило дослідження А. Залізняка, який вивчав готовність майбутніх вихователів до роботи з батьками з морального виховання дітей старшого дошкільного віку. На основі узагальнення результатів аналізу теоретичних джерел автором було визначено підготовку майбутніх вихователів до роботи з батьками як частину цілісного педагогічного процесу у вищій школі, який складається із взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-ціннісного, змістовно-гностичного, процесуально-виконавського), що забезпечують їхню готовність (Залізняк, 2009, с. 8).

Нормативно-правові освітні документи акцентують увагу на тому, що співробітництво сім'ї та закладу дошкільної освіти у формуванні

особистості дитини забезпечується єдністю виховних впливів, взаємним збагаченням суспільного й сімейного виховання.

Слід зазначити, що родина і заклад дошкільної освіти – два суспільних інститути, які закладають фундамент майбутнього дитини. Як родина, так і заклад дошкільної освіти мають спільну мету, а саме: виховувати здорову, соціально адаптовану, всебічно розвинену людину з високим інтелектуальним, творчим та духовним потенціалом.

Слід пам'ятати, що співпраця з родинами вихованців не повинна обмежуватись якісним виконанням їхнього соціального замовлення щодо нагляду, виховання та навчання дітей, яких сьогодні хочуть бачити «конкурентоспроможними» та максимально підготовленими до навчання у школі. Важливою у співпраці з кожною сім'єю є допомога батькам зрозуміти і сприйняти сучасні гуманістичні ідеї та орієнтири, які ґрунтуються на повазі до особистості дитини, турботі про її всебічний розвиток.

Для реалізації всіх зазначених нами завдань готовності майбутнього вихователя до співпраці з родинами вихованців, в освітній план спеціальності 012 «Дошкільна освіта» була включена дисципліна «Теорія та методика співпраці з родинами», яка викладається здобувачам вищої освіти на четвертому курсі. Дана дисципліна є обов'язковою для вивчення всіма здобувачами вищої освіти, що ще раз підкреслює її важливість.

Зміст курсу доводить до свідомості здобувачів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта» важливість соціальної ролі сім'ї, особливості співпраці сімейного й суспільного дошкільного виховання, знайомство їх із видами, особливостями, функціями сучасної сім'ї; розкриття змісту основних форм співпраці з родиною, знайомство з особливостями, сучасними тенденціями розвитку сімейного виховання, документами, що регламентують і регулюють сімейну політику України.

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика співпраці з родинами» сприяє розумінню ролі сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні; ознайомленню майбутніх вихователів із системою законодавчих документів в Україні, які регламентують сімейну політику і захищають дитинство та опануванню практичними прийомами співпраці ЗДО із сучасною родиною.

Назване зумовлює актуальність викладання дисципліни «Теорія та методика роботи з родинами» для фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 «Освіта/педагогіка», спеціальності – 012 Дошкільна освіта.

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає аналіз конкретних ситуацій, виконання творчих завдань, написання творів тощо.

Ми передбачали, що в результаті вивчення дисципліни, здобувачі вищої освіти повинні знати: виховні традиції української родини; умови і фактори родинного виховання; практичну значущість співпраці педагогічного колективу ЗДО з сім'ями вихованців; особливості традиційних і нетрадиційних форм співпраці вихователя з батьками вихованця; визначення і класифікацію основних форм організації просвітницької роботи; основні групи методів діагностування родини й умови їх використання; провідні чинники соціально-педагогічної допомоги сім'ям вихованців ЗДО; методи і засоби підвищення педагогічної культури батьків; умови ефективної співпраці ЗДО і родини в різних напрямках виховання; значення взаємодії ЗДО і родини в підготовці дитини до школи.

Для ефективної роботи на практичних заняттях для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта був розроблений робочий зошит, який містив: методичні рекомендації щодо самостійної роботи здобувачів вищої освіти; систему, вимоги та критерії оцінювання результатів навчання; розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти; теми практичних занять із планом, завданнями для самостійної роботи та рекомендованим переліком літературних джерел; завдання для ІНДЗ; педагогічні задачі; тестові завдання.

Для роботи на практичних заняттях здобувачам вищої освіти були запропоновані педагогічні задачі, які допомагали майбутнім вихователям змодельовати свою майбутню професійну діяльність, яка передбачає роботу з батьками вихованців, наприклад: «Вихователь розповідає: «Якось, нещодавно, дивлюся: зібралися в куточку нашої кімнати хлопчики моєї групи. Підтягнули туди маленький стіл, розклали на ньому кубики, тарілочки з іграшкового сервізу, сіли навколо.

- Що ви робите? – підійшла я і запитала.

- Випиваємо! – відповіли хлопчики хором. – За ваше здоров'я, Марія Петрівна!»

- Яка, на Вашу думку, роль дитячого садка, вихователя в попередженні пияцтва в сім'ях дітей?

- Яку роботу необхідно провести в такому випадку з батьками?».

Також, було запропоновано багато завдань, які передбачали роботу з літературними джерелами, наприклад: «Прочитайте притчу Г. Сковороди «Вдячний Єродій» і зробіть відповідні письмові висновки щодо сімейного виховання», «Знайдіть твори українських письменників, у яких йдеться про сімейне виховання (зробити письмовий запис уривків)», «Заповніть таблицю «Великі педагоги про сім'ю та сімейне виховання», у яку внесіть погляди Я. Коменського, К. Ушинського, П. Лесгафта, В. Сухомлинського, А. Макаренка», «Ознайомтесь із законодавчими матеріалами про шлюб, сім'ю, права та обов'язки батьків щодо виховання дітей в Україні. На основі вивчених документів укладіть таблицю».

Для набуття вмінь та навичок роботи з батьками, а саме проведення з ними різних форм роботи, здобувачам були поставлені такі завдання: «Складіть пам'ятку для батьків із порадами на одну з тем: «Роль батька, матері у вихованні дитини»; «Як змістовно й цікаво організувати вдома новорічні свята»; «Дитячі страхи – їх розвиток та запобігання», «Створіть мультимедійну презентацію для батьків на тему: «Сучасна іграшка для моєї дитини», «Розробіть сценарій проведення батьківських зборів та підготуйте матеріали (тези виступів, ескізи наочності)», «Розробіть проєкт пам'ятки для батьків», «Сплануйте тематику батьківських зборів на рік для батьків молодшої, середньої, старшої групи (на вибір)», «Розробіть психолого-педагогічне консультування на одну з тем: «Чи можна подолати жадібність дитини?»; «Як поводитися батькам, якщо дитина часто плаче?»; «Що означає кривляння дитини та як усунути в неї цю звичку?».

Також були завдання для роздумів, які передбачали дискусію на занятті: «Поміркуйте: чи існують відмінності у вихованні в сім'ях з сільської й міської місцевості. Відповідь обґрунтуйте», «Напишіть особливості виховання хлопчика, дівчинки в українській родині».

На останній парі був запланований тренінг для батьків. Він був проведений із метою вдосконалення навичок педагогічної майстерності майбутніх вихователів. Майбутнім вихователям були запропоновані такі вправи: «Світ очима дитини» (мета: усвідомити учасниками світосприйняття дітей); «Бажання дитинства» (пригадайте та проаналізуйте ваші дитячі бажання. Чи допомагали батьки у здійсненні ваших бажань?); «Аркуш мети» (учасники малюють одноповерховий будинок, на даху будинку пропонується написати мету, яку вони ставлять перед собою у процесі виховання дітей; на стіні – завдання, вирішивши які, можна досягти поставленої мети; на стежці – методи, способи вирішення завдань; праворуч і ліворуч від стежки – бар'єри, перешкоди, що заважають досягти мети).

Довготривала індивідуально-дослідна робота здобувачів вищої освіти передбачала підготовку проєкту в різних формах на такі теми:

1. Форма представлення – педагогічний спектакль:
«Вихователі та батьки»; «Взаємостосунки поколінь у сім'ї».
2. Форма представлення – рольова гра:
«Проведення тренінгу з батьками»; «Цікаві форми роботи з батьками».
3. Форма представлення – реклама:
«Сім'я потребує гувернера»; «Для виховання вашої дитини наш заклад – найкращий».
4. Форма представлення – демонстрація виробу:
«М'яка книжка (лепбук, бізіборд) для роботи з дітьми в домашніх умовах».

За період вивчення курсу «Теорія та методика співпраці з родинами» здобувачі вищої освіти, оволоділи такими вміннями, як: кваліфіковано вживати педагогічну термінологію; виявляти проблеми сучасного родинного виховання, які потребують дослідження й удосконалення; формулювати мету й завдання співпраці закладу дошкільної освіти з сім'ями вихованців; планувати й організовувати просвітницьку діяльність в осередку закладу дошкільної освіти; застосовувати різноманітні методи й засоби співпраці з батьками вихованців; організовувати співпрацю з родиною в різних напрямках виховання; діагностувати різні аспекти родинного життя й опрацьовувати дослідницький матеріал; добирати і використовувати новітні методики взаємодії з родинами вихованців ЗДО.

Узагальнюючи результати дослідження, ми вважаємо доцільним зазначити те, що професійна підготовка майбутніх вихователів базується на основі формування в нього світоглядних позицій, переконань, професійних якостей та творчих здібностей, на практичній підготовці для закріплення теоретичних знань, умінь і навичок. У зв'язку з цим постає необхідність удосконалення та збагачення змісту підготовки фахівців дошкільної освіти, урахування новітніх реалій сьогодення, запровадження обов'язкової дошкільної освіти та варіативності освітньо-виховних програм, а також урахування процесу вивчення особистості дитини, її розвитку (Корінна).

Висновки та перспективи наукових розвідок. На основі аналізу сучасних наукових досліджень схарактеризовано сучасний стан теорії та практики професійної підготовки майбутніх вихователів до співпраці з батьками. Здійснений аналіз дозволяє зробити висновок про те, що з урахуванням основних аспектів підготовки здобувачів вищої освіти

розробляються методи диференційованого підходу до структури підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта», удосконалюються форми та методи викладу теоретичного матеріалу, що сприяє готовності ввійти в нову соціальну систему розвитку наукової думки.

Отже, можна стверджувати, що професійна підготовка – це процес активного засвоєння здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок відповідного напрямку, у нашому випадку – напрямку співпраці з родинами, а також це система різноманітних заходів, зорієнтованих на особистісний розвиток студента, де результатом виступає готовність до виконання своїх професійних обов'язків. Проте дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовки майбутніх вихователів до співпраці з родинами. Подальшої розробки потребує питання готовності майбутніх вихователів до роботи з сім'ями соціального ризику та антипедагогічними сім'ями, що становить перспективу подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

- Балицька, І. М. *Психолого-педагогічні аспекти взаємодії вихователя дошкільного закладу з батьками вихованців*. (Balytska, I. M. *Psychological and pedagogical aspects of the interaction of a preschool teacher with the parents of pupils*. Retrieved from: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v4/i16/4.pdf>).
- Залізник, А. М. (2009). *Підготовка майбутніх вихователів до роботи з батьками з морального виховання дітей старшого дошкільного віку* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Умань (Zalizniak, A. M. (2009). *Preparing future educators to work with parents on the moral education of older preschool children* (DSc thesis abstract). Uman).
- Зданевич, Л. В. (2014). *Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до роботи з дезадаптованими дітьми* (автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04). Житомир (Zdanevych, L. V. (2014). *Theoretical and methodological bases of professional training of future educators of preschool education institutions to work with maladapted children* (DSc thesis abstract). Zhytomyr).
- Керівник, майстер, творець: складові професійного успіху* (2013). Житомир: ПП «Рута» (*Leader, master, creator: components of professional success* (2013). Zhytomyr).
- Корінна, Г. О. *Сучасні дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти*. (Korinna, H. O. *Modern research on the problem of professional training of future preschool education specialists*. Retrieved from: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6245/1.pdf>).
- Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу* (2010). Суми: Університетська книга (*Pedagogical skills of a preschool teacher* (2010). Sumy).
- Підлипняк І. Ю. (2013). *Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*, 44, 28-34 (Pidlypniak, I. Yu. (2013). *Training of future specialists in preschool education. Psychological and pedagogical problems of rural school*, 44, 28-34).
- Піроженко, Т. О. (2010). *Особистість дошкільника: перспективи розвитку*. Тернопіль: Мандрівець (Pirozhenko, T. O. (2010). *Preschooler's personality: development prospects*. Ternopil).

РЕЗЮМЕ

Шадюк Ольга. Подготовка будущих воспитателей к сотрудничеству с семьями воспитанников.

В статье раскрыта актуальная на сегодня проблема профессиональной подготовки будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к сотрудничеству с семьями воспитанников. Подается теоретический анализ актуальных исследований ученых по проблеме и рассмотрены основные вопросы профессиональной подготовки специалистов дошкольного образования. Особое внимание уделяется важным вопросам в сфере подготовки соискателей высшего образования по специальности 012 «Дошкольное образование» в вузе. В статье представлены содержание дисциплины «Теория и методика сотрудничества с семьями» для соискателей высшего образования специальности 012 «Дошкольное образование», а также приведены примеры заданий для самостоятельной работы соискателей высшего образования.

Ключевые слова: подготовка, будущий воспитатель, соискатель высшего образования, сотрудничество, семья воспитанников.

SUMMARY

Shadiuk Olga. Preparation of future educators for cooperation with families of pupils.

The article reveals the current problem of professional training of future educators of preschool education institutions to cooperate with the families of pupils. The theoretical analysis of actual researches of scientists on a problem is given and the basic positions of a question of professional training of experts of preschool education are considered. Particular attention is paid to important issues in the field of training of applicants for higher education in the specialty 012 "Preschool Education" in higher education institutions. The article presents the content of the discipline "Theory and methods of cooperation with families" for students of higher education institutions of the specialty 012 "Preschool Education", as well as examples of tasks for independent work of students of higher education.

The purpose of the study is a theoretical analysis of research by modern scientists on the problem of professional training of future educators, and in particular their preparation for working with parents. To achieve the goal of research and solving the tasks used a set of theoretical research methods: study and analysis of domestic and foreign psychological and pedagogical literature on the training of preschool education, as well as awareness and theoretical justification of the content, methodological principles of vocational education and in particular features of the educator's work with the parents of the pupils.

The analysis allows us to conclude that the main aspects of training higher education applicants are studied and developed, the methods of differentiated approach to the structure of higher education in the specialty 012 "Preschool Education" is developed, forms and methods of teaching theoretical material are improved, which contributes to readiness to enter a new social system for the development of scientific thought.

It is proved that professional training is a process of active mastering by graduates of knowledge, skills and abilities of the corresponding direction, in our case the direction of cooperation with families, and also it is a system of various actions focused on personal development of the student's responsibilities. However, the study does not cover all the aspects of the problem of preparing future educators to work with families. The issue of readiness of future educators to work with families at social risk and anti-pedagogical families, which is a prospect for further scientific research, needs further development.

Key words: training, future educator, applicant for higher education, cooperation, family of pupils.